

Î N C H E I E R E

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” împotriva Consiliul Concurenței, intervenient accesoriu Întreprinderea cu Capital Străin „Moldova Zahăr” S.R.L. privind repunerea acțiunii în termen și contestarea actului administrativ,

și cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea cu Capital Străin „Moldova Zahăr” S.R.L. împotriva Consiliul Concurenței, intervenient accesoriu Întreprinderea Mixtă „Sudzucker-Moldova” S.A. privind contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 07 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile declarate de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și Întreprinderea cu Capital Străin „Moldova Zahăr” S.R.L., s-au admis cererile de apel depuse de Consiliul Concurenței și Întreprinderea Mixtă „Sudzucker-Moldova” S.A., s-a casat hotărârea din 25 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani cu emiterea unei noi hotărâri privind declararea inadmisibilă a cererilor de chemare în judecată,

c o n s t a t ă:

La 22 septembrie 2017 IP „Agenția Servicii Publice” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenței, intervenient accesoriu Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. cu privire la repunerea acțiunii în termen și contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată IP „Agenția Servicii Publice” a relatat că, prin decizia registratorului Oficiului Teritorial Edineț al Camerei Înregistrării de Stat din 21 ianuarie 2011, a fost înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L.

Astfel, conform art. 60 și 61 Codul civil, Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. a dobândit capacitatea de folosință și exercițiu, adică, capacitatea de a avea drepturi și obligații civile, precum și aptitudinea de a dobândi drepturi și a exercita obligații,

prin actele proprii), din momentul înregistrării sale în Registrul de stat al persoanelor juridice.

Reclamanta a menționat că, prin dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr.11 din 27 iulie 2016, s-a inițiat, la plângerea Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A. investigația privind presupusele încălcări ale art. 12 alin. (1) lit. b) de către Camera Înregistrării de Stat, realizate prin acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea nu sunt prevăzute de lege, manifestate prin înregistrarea ca denumire de firmă a denumirii produsului și sintagmei „Moldova”.

Ulterior, prin scrisoarea nr. CN-06/269-1741 din 24 iulie 2017, recepționată de ÎS „Camera Înregistrării de Stat” la 25 iulie 2017, Consiliul Concurenței a remis în adresa acesteia, decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-35 din 14 iulie 2017, prin care a calificat acțiunile Oficiului Teritorial Edineț al Camerei Înregistrării de Stat, de emitere a deciziei din 21 ianuarie 2011 privind înregistrarea persoanei juridice Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L, drept încălcare a art. 12 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 și a prescris ultimei să asigure încetarea încălcării constatate în termen de 60 de zile lucrătoare de la data recepționării deciziei.

IP „Agenția Servicii Publice” consideră decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-35 din 14 iulie 2017 ilegală și abuzivă, fiind emisă contrar prevederilor legii și cu încălcarea competenței.

În susținerea poziției date reclamanta a invocat că, motivația Consiliului Concurenței precum că, decizia din 21 ianuarie 2011, de înregistrare a Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. produce efecte și după intrarea în vigoare a Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, este total eronată, deoarece, art. 12 al Legii menționate, condamnă acțiunile și inacțiunile de restrângere, de împiedicare sau denaturare a concurenței, dar nu se axează pe efectele juridice ale acțiunilor autorităților publice de până la intrarea în vigoare a legii date.

Astfel, decizia din 21 ianuarie 2011, de înregistrare a Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. certifică anumite fapte juridice și este un act juridic consumat, dar nu un act cu executare succesivă care poate fi suspendat.

IP „Agenția Servicii Publice” a menționat că începând cu anul 2009, ÎS „Camera Înregistrării de Stat” are statut de întreprindere de stat și respectiv, nu cade sub incidența art. 9 alin. (1) lit. b) a Legii nr. 1103 din 30 iunie 2000 cu privire la protecția concurenței și art. 12 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, care se referă doar la autoritățile și instituțiile administrației publice centrale sau locale.

Prin decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-35 din 14 iulie 2017, Consiliul Concurenței a calificat acțiunile ÎS „Camera Înregistrării de Stat” de emitere a deciziei din 21 ianuarie 2011 privind înregistrarea persoanei juridice Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L., drept încălcare a art. 12 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, manifestate prin stabilirea de condiții discriminatorii sau acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea sunt prevăzute de lege.

IP „Agenția Servicii Publice” a relevat că conform art. 12 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, prin acțiunile/ inacțiunile de discriminare sau acordare de privilegii se presupune existența unei părți vătămate discriminate, căreia i s-a refuzat în satisfacerea unor cerințe legale din partea organului

înregistrării de stat.

În acest sens, Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A., care s-a adresat cu plângere la Consiliul Concurenței, nu a fost discriminată de către ÎS „Camera Înregistrării de Stat” sub nici o formă. Or, înregistrarea Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A. a avut loc în aceleași condiții legale ca și la înregistrarea Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. La înregistrarea acestor persoane juridice, ÎS „Camera Înregistrării de Stat” acceptând utilizarea în denumirea de firmă a cuvântului „Moldova”.

Reclamanta a precizat că condițiile de acordare a denumirii persoanelor juridice sunt reglementate de art. 9 al Legii nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, art. 24-25 ale Legii nr.845 din 03 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, și art. 66 al Codului Civil.

Astfel, legislația în vigoare nu stabilește restricții la utilizarea denumirii produsului/serviciului în denumirea de firmă, iar denumirea de firmă Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. nu conține în sine denumirea oficială a statului „Republica Moldova”.

Sub acest aspect, reclamanta a enunțat că ÎS „Camera Înregistrării de Stat” a înregistrat și consemnat în Registrul de stat al persoanelor juridice mai multe societăți comerciale cu denumirea de firmă care să conțină în sine denumirea unor produse și/sau cuvântul „Moldova”, precum societate pe acțiuni moldo-rusă „Moldovagaz”, societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova”, întreprinderea Mixtă „Rompetrol Moldova” societate pe acțiuni, Banca Comercială „Moldova- Agroindbank” societate pe acțiuni.

În aceste circumstanțe, reclamanta a susținut că adoptarea deciziei din 21 ianuarie 2011 privind înregistrarea persoanei juridice Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L., nu constituie o încălcare a art. 12 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței, manifestate prin stabilirea de condiții discriminatorii sau acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor, deoarece ÎS „Camera Înregistrării de Stat” a aplicat uniform, pentru toți agenții economici, prevederile legislației ce reglementează condițiile de acordare a denumirii de firmă, inclusiv și față de Î.M. „Sudzucker- Moldova” S.A., și nu există o persoană care se consideră discriminată, prin admiterea cererii de înregistrare a Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L., în raport cu cerințele proprii formulate față de organul înregistrării de stat.

IP „Agenția Servicii Publice” a punctat că în temeiul principiului legalității, deciziile de înregistrare a ÎS „Camera Înregistrării de Stat” se prezumă a fi legale. Or, în lipsa unei hotărâri judecătorești de anulare a deciziei de înregistrare a persoanei juridice în Registrul de stat a persoanelor juridice, întreprinderea este în drept și concomitent obligată să utilizeze denumirea de firmă numai în acea formă în care a fost înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice.

Reclamanta a subliniat că, anularea deciziei de înregistrare a persoanei juridice, duce inevitabil la dizolvarea persoanei juridice în temeiul art. 87 alin. (1) lit. a) și b) și alin. (4), art. 86 alin. (1) lit. d) Codul Civil, iar orice imixtiune asupra deciziei de înregistrare a Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. în lipsa unui proces de judecată și peste mai bine de 6 ani, încalcă grav principiul liberului acces la justiție și principiul securității raporturilor juridice.

Concluzionând, reclamanta a calificat decizia Consiliului Concurenței nr. CN-35 din 17 iulie 2017 ca fiind neîntemeiată și ilegală, bazată pe interpretarea

eronată a normelor legale, motiv din care consideră că aceasta urmează a fi anulată.

Referitor la termenul de depunere a acțiunii în instanța de contencios administrativ, reclamanta a evidențiat că la 11 august 2017, a depus în Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cerere de chemare în judecată cu privire la anularea deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-35 din 14 iulie 2017.

La 20 septembrie 2017, în adresa IP „Agenția Servicii Publice” a parvenit scrisoarea de însoțire a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) datată cu 10 septembrie 2017 și încheierea din 18 august 2017, prin care s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată depusă de ÎS „Camera Înregistrării de Stat”.

Reclamanta a susținut faptul că, deoarece instanța a expediat în adresa Camerei Înregistrării de Stat încheierea din 18 august 2017, abia la 10 septembrie 2017, instanța a omis termenul de remitere a materialelor cauzei, care conform art. 170 alin. (5) Codul de procedură civilă, este de 5 zile de la data repartizării cererii de chemare în judecată.

Astfel, reclamanta consideră că dacă instanța de judecată remitea în adresa sa încheierea și cererea de chemare în judecată în termenul legal, avea la dispoziție termen pentru a înainta acțiunea la Curtea de Apel Chișinău, fără a depăși termenul de 30 de zile de contestare a deciziei Plenului Consiliului Concurenței.

Concomitent, a menționat că, până la 23 august 2017, ÎS „Camera Înregistrării de Stat” s-a aflat în proces de reorganizare, iar conform prevederilor procedurale, instanța de judecată este obligată să suspende procesul în cazul reorganizării părții în proces. Astfel, a conchis că, odată ce legiuitorul a stabilit că procesul de reorganizare a persoanei juridice îngreunează desfășurarea unor acte de procedură civilă în fața instanțelor judecătorești și constituie temei pentru suspendarea procesului de judecată, această circumstanță constituie un motiv întemeiat pentru repunerea în termenul de adresare cu cerere de chemare în judecată.

IP „Agenția Servicii Publice” a solicitat repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, admiterea acesteia și anularea deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-35 din 14 iulie 2017.

La 28 august 2017, Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenței, intervenienți accesorii Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A., IP „Agenția Servicii Publice” și ÎS „Camera Înregistrării de Stat” cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. a relatat că este o entitate juridică nouă creată la 21 ianuarie 2011, de către fondatorul S.A. „Asociația Națională a Zahărului” din Polonia, scopul constituirii acestei societăți comerciale fiind demararea activității economice de producere a zahărului pe teritoriul Republicii Moldova, atât pentru asimilarea pieței Europei de Est, precum și promovarea mărcii comerciale deținute de S.A. „Asociația Națională a Zahărului” din Polonia.

Reclamanta a menționat că pe parcursul anului 2010 au fost purtate negocieri cu Guvernul Republicii Moldova, în rezultatul cărora Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. a procurat bunuri imobile și utilajul din orașul Cupcini, care anterior a aparținut S.A. „Cupcini-Cristal”, astfel preluând Fabrica de Zahăr din orașul Cupcini, raionul Edineț.

Reclamanta a indicat că la 30 iunie 2016, Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A. a depus plângere la Consiliului Concurenței, privind presupusele acțiuni

anticoncurențiale realizate de ÎS „Camera Înregistrării de Stat”, manifestate prin acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea nu sunt prevăzute de lege.

Astfel, prin decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-35 din 14 iulie 2017, au fost calificate acțiunile Oficiului Teritorial Edineț al Camerei Înregistrării de Stat de emitere a deciziei din 21 ianuarie 2011 privind înregistrarea persoanei juridice Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L., drept încălcare a art. 12 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012. S-a prescris Camerei Înregistrării de Stat să asigure încetarea încălcării constatate în termen de 60 de zile lucrătoare de la recepționarea deciziei respective. S-a informat Ministerul Justiției despre decizia adoptată.

Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. a accentuat faptul că deși nu este entitatea reclamată, odată cu depunerea plângerii din 30 iunie 2017 la Consiliul Concurenței de către Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A., s-a considerat parte vătămată în drepturile și interesele sale legitime, fiindu-i încălcate garanțiile prevăzute de cadrul legislativ.

În opinia reclamantei sunt întrunite temeiurile de anulare a dispoziției Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 27 iulie 2016 cu privire la inițierea investigației cazului referitor la încălcarea prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței de către Î.S. „Camera înregistrării de Stat”, dat fiind faptul, că plângerea depusă de Î.M. „Sudzucker Moldova” S.A. nu corespundea exigențelor prevăzute de art. 51 alin. (1) din Legea concurenței.

Referitor la solicitarea de anulare a deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-35 din 14 iulie 2017, reclamanta a indicat că, în conținutul deciziei s-a pretins precum că, prin faptul înregistrării de către Oficiul Teritorial Edineț al Camerei Înregistrării de Stat a entității juridice nou create Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L., a fost admisă încălcarea art. 12 și art. 11 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței.

Reclamanta a susținut că Consiliul Concurenței a motivat deciziei contestată, precum că acțiunile Oficiului Teritorial Edineț al Camerei Înregistrării de Stat de emitere a deciziei din 21 ianuarie 2011 privind înregistrarea persoanei juridice Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L., constituie încălcare a prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței. Or, art. 25 al Legii nr.845 din 03 ianuarie 1991 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, restricționează folosirea firmei, care conține denumirea oficială a statului, iar art. 9 alin. (11) lit. d) din Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanei juridice și a întreprinzătorilor individuali, în redacția în vigoare la data înregistrării Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L., interzicea înregistrarea unei denumiri care conține denumirea oficială a statului, dacă nu există acordul scris prealabil al Guvernului sau, după caz, al autorității publice locale.

Reclamanta a invocat că, Plenul Consiliului Concurenței și-a depășit competențele atribuite prin lege, or, acesta a interpretat un act legislativ, deși nu deține o astfel de competență.

Totodată, consideră ilegală și accețiunea membrilor Plenului Consiliului Concurenței în invocarea prevederilor art. 9 alin. (11) lit. d) din Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, în redacția valabilă la momentul înregistrării Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L., adică la data de 21 ianuarie 2011, precum că, prin norma respectivă de asemenea ar fi fost interzisă înregistrarea unei denumiri care

conține denumirea oficială a statului, dacă nu există acordul scris al Guvernului sau, după caz, al autorității publice locale. Or, art. 9 al Legii nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, a fost expus într-o nouă redacție prin art. VII pct. 6 din Legea privind modificarea și completarea unor acte legislative, intrată în vigoare la 07 decembrie 2012, care nu are efect retroactiv potrivit regulii stabilite la art. 45 din Legea nr. 780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. a menționat că, în situația în care, Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, stabilește modalitatea de contestare a deciziei privind înregistrarea unei persoane juridice, inclusiv și în partea denumirii acesteia, se atestă incontestabil că Plenul Consiliului Concurenței este lipsit de competențe pentru a dispune de orice mijloace disponibile, alterarea denumirii reclamantului.

Reclamanta a accentuat că, din cele 15 alegații expuse de Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A. o mare parte se referă la pretinsa inducere în eroare a consumatorului, ceea ce nu a fost probat, unica dovadă admisibilă în acest sens fiind actele de tragere la răspundere contravențională sau de altă natură, care țin de competența exclusivă a altor organe publice, și nu există nici o prevedere în conținutul Legii concurenței nr.183 din 11 iulie 2012, prin care pârâtului să-i fie acordat acest drept.

Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. a solicitat anularea deciziei nr. CN-35 din 14 iulie 2017 a Plenului Consiliului Concurenței și a dispoziției nr.11 din 27 iulie 2016 a Plenului Consiliului Concurenței.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea Consiliului Concurenței privind strămutarea cauzei în instanța competentă. S-a strămutat cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. împotriva Consiliului Concurenței, intervenienți accesorii Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A., IP „Agenția Servicii Publice” și ÎS „Camera Înregistrării de Stat” cu privire la contestarea actelor administrative în instanța competentă Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea protocolară din 07 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis demersul Consiliului Concurenței și s-a conexas cauza civilă nr.3-1870/2017 la cererea de chemare în judecată depusă de IP „Agenția Servicii Publice” împotriva Consiliului Concurenței, intervenient accesoriu Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. privind repunerea acțiunii în termen și contestarea actului administrativ cu cauza civilă nr. 3-98/2018 la cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. împotriva Consiliului Concurenței, intervenienți accesorii Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A., IP „Agenția Servicii Publice” și ÎS „Camera Înregistrării de Stat” cu privire la contestarea actelor administrative (f.d.149, Vol.III).

La 23 octombrie 2018, Consiliul Concurenței a ridicat excepție de tardivitate a acțiunilor depuse de IP „Agenția Servicii Publice” și Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L., prin care a solicitat respingerea cererilor de chemare în judecată ca fiind depuse cu omiterea termenului de prescripție.

Totodată, și Î.M. „Sudzucker-Moldova” a depus cereri de ridicare a excepției de tardivitate a acțiunilor formulate de Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. și de IP „Agenția Servicii Publice”, prin care a solicitat respingerea acțiunilor ca fiind depuse cu omiterea termenului de prescripție.

Prin încheierea din 08 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea privind excepția de tardivitate formulată de Consiliul Concurenței și intervenientul accesoriu Î.M. „Sudzucker-Moldova” pe marginea cererii de chemare în judecată depusă de IP „Agenția Servicii Publice”. S-a repus în termen cererea de chemare în judecată înaintată de IP „Agenția Servicii Publice” împotriva Consiliului Concurenței, intervenient accesoriu Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. privind anularea dispoziției nr. 11 din 27 iulie 2016 și decizie Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-35 din 14 iulie 2017. S-a respins cererea privind excepția de tardivitate formulată de Consiliul Concurenței și intervenientul accesoriu Î.M. „Sudzucker-Moldova” pe marginea cererii de chemare în judecată depusă de Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L., ca nefondată (vol. III, f. d. 214 - 220).

Prin hotărârea din 25 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cererea de chemare în judecată s-a respins ca nefondată (vol. IV, f.d. 52, 84- 101).

La 10 aprilie 2019, Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L., reprezentată de avocatul Pavel Cotruță, a declarat apel împotriva hotărârii din 25 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii, prin care acțiunile depuse de Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. și IP „Agenția Servicii Publice” să fie admise integral.

La 15 aprilie 2019, IP „Agenția Servicii Publice”, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 25 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunilor depuse de Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. și IP „Agenția Servicii Publice”.

La 19 aprilie 2019, Consiliul Concurenței, a declarat apel împotriva hotărârii din 25 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, prin care a solicitat casarea integrală a încheierii din 08 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu adoptarea unei decizii de respingere ca tardive a acțiunilor înaintate de Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. și IP „Agenția Servicii Publice” și modificarea hotărârii din 25 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în sensul completării dispozitivului hotărârii cu dispoziții, prin care să fie respinse ca fiind tardive acțiunile înaintate de Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. și IP „Agenția Servicii Publice” împotriva Consiliului Concurenței cu privire la anularea deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. CN- 35 din 14 iulie 2017.

La 10 aprilie 2019, Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A., a declarat apel împotriva hotărârii din 25 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. și acțiunea IP „Agenția Servicii Publice” să fie respinse ca fiind depuse cu omiterea / încălcarea termenului de prescripție.

Prin decizia din 07 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins cererile de apel declarate de IP „Agenția Servicii Publice” și Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L.

S-au admis cererile de apel declarate de Consiliul Concurenței și Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A.

S-a casat hotărârea din 25 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani și încheierea din 08 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, și s-a

emis o hotărâre nouă, prin s-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. împotriva Consiliului Concurenței, intervenient accesoriu Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A. privind anularea dispoziției Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 27 iulie 2016 și a deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-35 din 14 iulie 2017, și cererea de chemare în judecată înaintată de IP „Agenția Servicii Publice” împotriva Consiliului Concurenței, intervenient accesoriu Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. privind anularea deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-35 din 14 iulie 2017 (f.d. 198-199, vol.III).

În susținerea poziției date instanța de apel a menționat că IP „Agenția Servicii Publice” a contestat în instanța de contencios administrativ decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-35 din 14 iulie 2017, la 22 septembrie 2017, adică, cu omiterea termenului de prescripție stabilit la art. 47 alin. (1) din Legea concurenței, dar, prin acțiunea depusă a solicitat repunerea în termen.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele IP „Agenția Servicii Publice” aduse în susținerea cererii de repunere în termen, precum că a contestat decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-35 din 14 iulie 2017, la 22 septembrie 2017 în termen, depunând acțiunea la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, însă, prin încheierea instanței, acțiunea a fost restituită, IP „Agenția Servicii Publice” a recepționat copia încheierii de restituire a cererii de chemare în judecată la 20 septembrie 2017, iar termenul de depunere a acțiunii a fost suspendat, prin depunerea acțiunii la Judecătoria Chișinău, cât și prin procedura de reorganizare a ÎS „Camera Înregistrării de Stat”.

Având la bază dispozițiile art.116 Codul de procedură civilă, a considerat oportun de a respinge cererea de repunere în termen a acțiunii formulate de IP „Agenția Servicii Publice”, așa cum, la cererea de chemare în judecată nu au fost administrate înscrisuri care să confirme că reclamanta-apelantă ar fi omis justificat termenul de depunere a acțiunii în contencios administrativ.

Instanța de apel a subliniat că, argumentul IP „Agenția Servicii Publice” că a depus acțiunea în instanță la 11 august 2017, dar ulterior a fost restituită, nu poate justifica omiterea termenului legal de depunere a acțiunii, or, acest argument este în contradicție cu cadrul legal invocat de reclamantă.

La caz, acțiunea depusă de ÎS „Camera înregistrării de Stat” (succesor în drepturi al căreia este IP „Agenția Servicii Publice”) a depus acțiunea în instanță cu încălcarea competenței stabilită la art. 78 alin. (1) din Legea concurenței. Or, norma legală respectivă, stabilește *inter alia* că, deciziile Plenului Consiliului Concurenței se contestă în instanța de contencios administrativ a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, instanța de apel a respins și afirmația IP „Agenția Servicii Publice” că, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, i-a fost comunicată la data de 20 septembrie 2017, or, termenul de depunere a acțiunii se întrerupere doar în cazul în care acțiunea este depusă cu respectarea condițiilor și premiselor de exercitare a dreptului la acțiune. În situația din speță, acțiunea inițială depusă de ÎS „Camera Înregistrării de Stat” a fost înaintată în instanța de contencios administrativ cu derogare de la norma art. 170 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, care stipulează că, acțiunea se restituie dacă cererea de chemare în judecată a fost depusă într-o instanță care nu este competentă să judece pricina.

Mai mult, instanța de apel a remarcat că, ÎS „Camera Înregistrării de Stat” era o întreprindere de stat, iar angajații acesteia urmau să depună acțiunea în instanța de

judecată competentă, fiind prezumat faptul calificării profesionale a acestora.

Nu au fost reținute nici alegațiile IP „Agenția Servicii Publice”, care a susținut că, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a omis termenul de expediere a încheierii de restituire a acțiunii și a actelor anexate, or, norma procedurală stabilită de art. 170 Codul de procedură civilă, nu stabilește termenul în interiorul căruia instanța urmează să expedieze încheierea de restituire a acțiunii.

În acest sens, instanța de apel a reiterat că, art. 170 alin. (3) Codul de procedură civilă, reglementează termenul în interiorul căruia judecătorul urmează să emită încheierea de restituire a cererii de chemare în judecată, și nu termenul în interiorul căruia instanța urmează să expedieze în adresa părții încheierea de restituire a cererii de chemare în judecată.

Un alt argument respins de instanța de apel și invocat de IP „Agenția Servicii Publice” este că, la momentul depunerii acțiunii, ÎS „Camera Înregistrării de Stat” era în proces de reorganizare, iar prin prisma art. 260 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, procesul urma a fi suspendat.

Or, art. 260 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, reglementează obligația instanței de a suspenda un proces pendinte pe rolul instanței judecătorești, pe când, la caz, s-a constatat că, în temeiul cererii de chemare în judecată depusă de ÎS „Camera Înregistrării de Stat” la 11 august 2017, nu a fost intentat un proces civil, acțiunea fiind restituită.

Instanța de apel a enunțat că, procesul civil se intentează, în condițiile art. 168 alin. (4) Codul de procedură civilă, doar atunci când se constată că reclamantul și-a exercitat dreptul la acțiune cu respectarea condițiilor și premiselor stabilite de norma procedurală.

Odată ce e dovedit cu certitudine că, Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. și IP „Agenția Servicii Publice” au omis termenul de depunere a cererilor de chemare în judecată în contencios administrativ, și pârâtul de comun cu intervenientul accesoriu, au invocat omiterea termenului de depunere a acestora întru apărarea sa, se consideră stins dreptul subiectiv la apărarea intereselor pe calea acțiunii civile, iar acțiunile urmează a fi declarate ca inadmisibile, pe motivul depunerii cu omiterea termenului de prescripție, fără a se intra în dezbateră fondului cauzei.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, argumentele expuse de către Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. și IP „Agenția Servicii Publice” în cererile de apel sunt neîntemeiate, pe când, argumentele expuse de către Consiliul Concurenței și Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A. în cererile de apel sunt întemeiate, iar instanța de fond eronat a stabilit că acțiunea Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. a fost depusă în termen și că IP „Agenția Servicii Publice” a prezentat argumente plauzibile în susținerea cerinței de repunere în termen, fără a da o apreciere corectă normelor de drept procedural și probatoriului administrat, în consecință încheierea emisă pe marginea excepțiilor de tardivitate fiind neîntemeiată.

La 06 martie 2020 IP „Agenția Servicii Publice” a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 07 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererilor de chemare în judecată depuse de Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. și IP „Agenția Servicii Publice”.

În argumentarea recursului IP „Agenția Servicii Publice” a indicat că a recepționat copia deciziei contestate la data de 01 aprilie 2020.

Recurenta consideră că adoptarea deciziei din 07 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău a avut loc cu încălcarea esențială și aplicarea eronată a legislației în vigoare.

În susținerea poziției date, recurenta a invocat că la examinarea cererilor de apel Curtea de Apel Chișinău nu a ținut cont de circumstanțele esențiale ale cauzei, prin ce și se demonstrează aplicarea eronată a legislației în vigoare.

În continuare, recurenta a accentuat că instanța de apel eronat a considerat ca instanță de fond Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea prezentului litigiu, astfel neluând în calcul argumentele sale că anterior ÎS „Camera Înregistrării de Stat” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată la Judecătoria Chișinău, care însă a fost restituită ilegal.

Tot aici, recurenta a precizat că instanța de apel nu a ținut cont nici de faptul că, prin decizia din 13 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție a constatat competența Judecătoriei Chișinău pentru examinarea cauzei, dar nu a Curții de Apel Chișinău ca instanță de fond.

La fel, a indicat că deși încheierea din 18 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, privind restituirea acțiunii ÎS „Camera Înregistrării de Stat” nu a fost contestată, prin prisma deciziei din 13 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție este evident că restituirea cererii de chemare în judecată a fost ilegală. Iar, ÎS „Camera Înregistrării de Stat” corect s-a adresat cu acțiune la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Astfel, recurenta IP „Agenția Servicii Publice” a susținut că nu poate fi sancționată pentru faptul că nu a contestat încheierea din 18 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, sau pentru faptul că s-a conformat explicațiilor instanței de judecată în privința instanței competente pentru examinarea cauzei.

IP „Agenția Servicii Publice” a indicat că admiterea cererilor privind excepția de tardivitate încalcă grav principiul liberului acces la justiție, prin faptul că Judecătoria Chișinău restituie cererea de chemare în judecată depusă în termen la instanța competentă, iar după ce reclamanta se conformează explicației oferite de instanța de judecată, prin încheierea din 18 august 2017 și depune o nouă acțiune la Curtea de Apel Chișinău, tot Judecătoria Chișinău ar urma să respingă cererea de chemare în judecată, deja din motiv că ar fi tardivă.

Recurenta a relevat că situația creată și care a servit temei pentru înaintarea cererilor privind excepția de tardivitate, se datorează anume din vina completului de judecată a Judecătoriei Chișinău, care a restituit cererea de chemare în judecată a ÎS „Camera Înregistrării de Stat” depusă legal, în termen și la instanța competentă, dar nu din vina reclamantei.

Prin urmare, la examinarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel urma să țină cont de circumstanțele menționate și să pronunțe o decizie de respingere a apelurilor înaintate de Consiliul Concurenței și Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A.

Respectiv, în situația când este stabilit cu certitudine că ÎS „Camera Înregistrării de Stat” a contestat în termen decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-35 din 14 iulie 2017 la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, decizia din 07 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată ca inadmisibilă din motivul tardivității a cererii depuse de IP „Agenția Servicii Publice” (succesor în drepturi a ÎS „Camera Înregistrării de Stat”), cererea depusă în termen de 2 zile din mometul recepționării încheierii din 18 august 2017 a Judecătoriei

Chișinău, sediul Centru de restituire a cererii inițiale, este contrară legii și contradictorie circumstanțelor cauzei.

Recurenta consideră că, prin încheierea din 25 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, corect au fost respinse cererile privind excepția de tardivitate înaintate de Consiliul Concurenței și Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A.

Concluzionând recurenta a menționat că din decizia integrală din 07 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău se constată examinarea de către instanța de apel a cererilor de apel doar sub aspectul admisibilității cererilor de chemare în judecată, fără examinarea fondului litigiului. Astfel, consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel.

La 23 iunie 2020 Consiliul Concurenței a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de IP „Agenția Servicii Publice”.

La 23 iunie 2020 Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A. a depus referință la cerere de recurs, în care a indicat că recursul declarat de IP „Agenția Servicii Publice”, nu se încadrează în temeiurile art.432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, motiv din care a solicitat respingerea acestuia ca fiind inadmisibil.

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs și referință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul Cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se vor verifica prin prisma Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 07 februarie 2020.

IP „Agenția Servicii Publice” s-a conformat prevederilor art. 245, alin.(1) din Codul administrativ și a depus recurs nemotivat la 06 martie 2020 (f.d. 229-230, vol.IV).

Cu referire la termenul de declarare a recursului motivat completul specializat menționează că decizia instanței de apel a fost notificată recurenteii la 01 aprilie 2020 (f.d.226, Vol.IV).

Prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020 a fost instituită starea de urgență în Republica Moldova, pentru o perioadă de 60 de zile.

Dat fiind faptul că prin prisma pct. 8 din Anexa la dispoziția nr. 1 din data de 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență, termenul de declarare a recursului motivat pentru IP „Agenția Servicii Publice” după întrerupere a început a curge de la data de 16 mai 2020.

În aceste circumstanțe recursul motivat înaintat de către IP „Agenția Servicii Publice” la 24 aprilie 2020, se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile invocate în recurs și referință în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de

admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Astfel, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către IP „Agenția Servicii Publice”, este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul, declarat de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan